

GYERTEK VELÜNKI!

MOMENTUM

MOMENTUM HAREKETİ VE MACARİSTAN YEREL SEÇİMLERİ "İMAMOĞLU MODELİ"

Doğanay YILMAZ

**MOMENTUM HAREKETİ
VE MACARİSTAN YEREL
SEÇİMLERİ
“İMAMOĞLU MODELİ”**

COPYRIGHT © 2019

Bu yayının tüm hakları ULUSAM – Ulusal Strateji Araştırmaları Merkezi'ne aittir. ULUSAM'IN izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

ULUSAM Yayınları
Kasım-2019

Kapak Tasarım: ULUSAM Tasarım Ekibi

ULUSAM | ULUSAL STRATEJİ ARAŐTIRMALARI MERKEZİ
Dumlupınar Mah. Günaydın Sok. 16285 Nilüfer\Bursa TÜRKİYE
www.ulusam.com | ulusamdernegi@gmail.com | @ulusamcom

**MOMENTUM
HAREKETİ VE
MACARİSTAN YEREL
SEÇİMLERİ
“İMAMOĞLU MODELİ”**

Doğanay Yılmaz

Momentum Hareketi ve Macaristan Yerel Seçimleri: “İmamoğlu Modeli”

Doğanay YILMAZ¹

Giriş

Macaristan, 13 Ekim’de sandık başına giderek 5 yıl görev yapacak yerel yöneticilerin seçimini gerçekleştirdi. Bu seçimler, Macaristan açısından birçok önemli sonucu ortaya çıkarmakla beraber yeni bir siyaset düzeninin ortaya çıkmasına da vesile olmuştur. Bu noktada en önemli payı da gençlere ve kadınlara ağırlık vererek 3. seçimlerinde büyük bir başarıya imza atan Momentum Hareketi’ne vermek gerekir. Özellikle partinin yönetiminde yer alan başkan András Fekete-Győr ve Avrupa Parlamentosu vekilleri olan Başkan yardımcısı Anna Júlia Donáth ve Katalin Cseh önemli bir yer edinmişlerdir. Momentum’un siyaset anlayışını kendi söylemleri ve sloganları ile özetliyecek olursak “Avrupalılık” ve “Umut” üzerine inşa edilmiştir.

1. Momentum Hareketi

2015 yılında dernek olarak faaliyetlerine başlayan Momentum, zamanla ülke içerisinde tanınan bir konuma gelmiştir. Özellikle 2024 olimpiyatlarını düzenlemek için Macaristan adına yapılan başvurunun geri çekilmesi için düzenlenen imza kampanyası etkili olmuştur. Bu süreçte yaklaşık olarak 250 binden fazla imza toplanmıştır. Hareketin bu oyunların yapılmaması konusundaki ısrarı mevcut başbakan V. Orban’ı sürekli eleştirdikleri yolsuzluk konusu üzerine olmuştur.²

Resim 1: Momentum Hareketinin eski logosu

Resim 2: Momentum Hareketinin yeni logosu

¹ doganayilmazdg@gmail.com

² Economist, <https://www.economist.com/europe/2017/06/24/a-new-hungarian-liberal-party-challenges-the-autocratic-viktor-orban>

2017 yılında yakalanan bu trendle birlikte partileşme sürecine giren harekette belirli konulardaki söylemler ön plana çıkmaktadır. Bunların başında gelen temel söylemler: Rus karşıtlığı ve Avrupa yakınlaşması ekseninde ortaya çıkmıştır. Kendilerini tanımlarken birçok görüşü barındırdıklarını belirterek farklılıkları da ortaya koymaktadır.³ Rus karşıtlığı, sadece mevcut hükümetler üstünden ortaya koyulmuş bir tavırdan çok tarihsel arka planı olan bir durumu ortaya koymaktadır. 1949-1989 yılları arasında Sovyetler'in kontrolünde olan Macaristan Halk Cumhuriyeti'nin son dönemleri birçok Momentum üyesinin doğum tarihine denk gelmektedir. Yaşanılan dönemin zorlukları üyelerde doğal bir karşıtlığı ortaya çıkarmıştır.

Resim 3: Momentum Başkanı András Fekete-Győr (sağ taraftaki)

Bu tarihsel arka planın yanında bir de Macar gençlerinin, yeni bir siyasal söylem ile özgürleşme çabalarında olmaları da bu noktada önemli etkenlerden birini oluşturmaktadır. Özellikle, Rus karşıtı gösterilerin başat aktörü olan Momentum, Rus modeli bir sistemi istemediklerini yaptıkları protesto yürüyüşleri ile göstermişlerdir.⁴

Resim 4: Protesto Yürüyüşünden (2018)

Momentum tarafından yapılan bu protestoların bir tarafı da Avrupa Birliği'ne olan bağlılıklarıydı. Orban yönetimini, basın ve kurumların baskı altına alındığı iddiasıyla birlikte ülkeyi dışarıya doğru kapalı bir biçimde yönettiğine dair eleştirilerde bulunmuşlardır.⁵

³ Euronews, <https://www.euronews.com/2017/08/28/momentum-movement-how-hungary-s-youth-is-rising-up-against-russian-influence>

⁴ Euractiv, <https://www.euractiv.com/section/freedom-of-thought/news/pro-eu-hungarians-rally-against-russian-influence/>

⁵ Bbj, https://bbj.hu/politics/thousands-participate-in-pro-eu-anti-russia-march_132256

Momentum, kuruluş süreci ile başlattığı mücadelesinde bazı önemli atılımlar göstermiştir. Buna örnek olarak Avrupa yanlısı gösteriler, olimpiyat başvurusunun geri çekilmesi için imza kampanyası, partinin kurulması, Macaristan'ın belirli bölgelerine yapılan ziyaretler ve uluslararası işbirlikleri de bu partinin iki yıl içinde yaptığı önemli adımlardan birkaç tanesini oluşturmaktadır.⁶

Momentum Hareketi'nin, aktif bir siyasi parti olarak ortaya çıktığı dönemde güçlü bir oy oranına sahip V. Orban hükümeti ile beraber muhalefette güçlü iki farklı siyasi parti vardı. Bunlardan biri sosyalist parti "MSZP" diğeri de aşırı sağcı "Jobbik"⁷ partisiydi. Ayrıca bu partilere alternatif olacak çok fazla sağ ve sol bloktan parti daha vardı. Böyle bir siyasal düzen içerisinde ortaya çıkan Momentum Hareketi, popülerliğinin artış hızıyla doğru orantılı olarak siyasette girdiği seçimlerde de benzer bir başarıyı ortaya koymuştur.

2. Seçim Başarıları ve Budapeşte Yerel Seçimleri

Momentum Hareketi, 2017 yılında kurulduktan sonra; 2018 Ulusal Meclis seçimleri, 2019 Avrupa Parlamentosu seçimleri ve 2019 Macaristan yerel seçimlerine katılmışlardır. 2 yıllık bir süre zarfında 3 önemli seçime girmiş olan hareket, önemli başarılar ve ileriye yönelik çok daha fazlasını yapabileceklerini göstermişlerdir.

2018 Ulusal Meclis Seçimleri

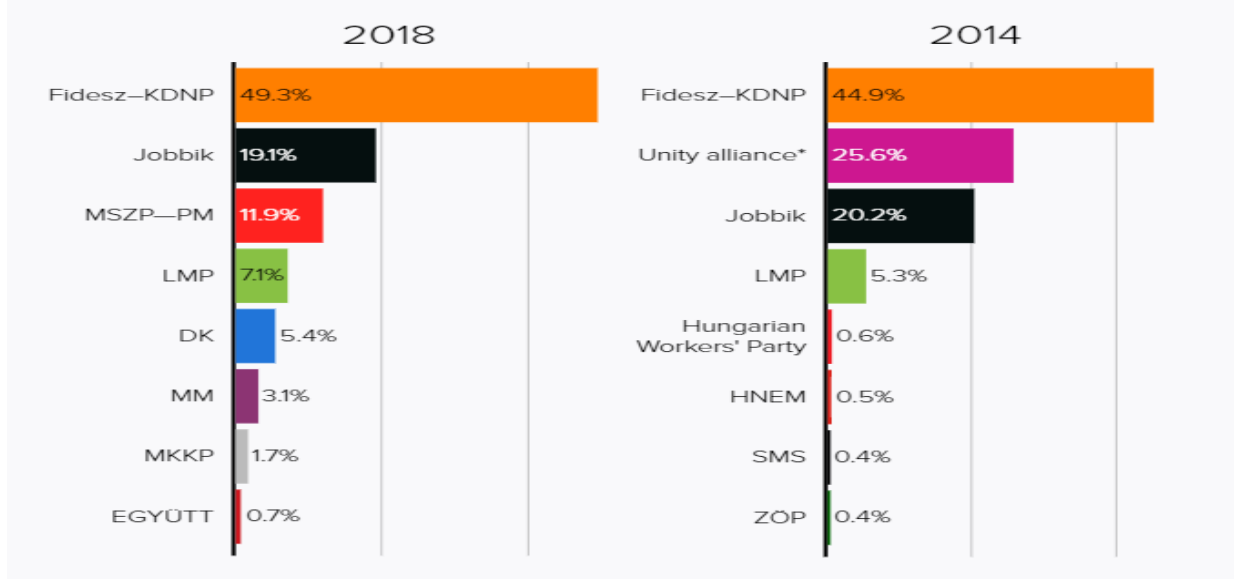
Kurulduktan sonra girdikleri ilk seçim olan 2018 seçimlerinde %3.1'lik bir oy alarak ülkede uygulanan %5 parti barajına takılmışlardır. Seçim vaatleri ve adayları ile farklı bir profil çizen Momentum Hareketi ileriye dönük olumlu izlenimler bırakmıştır.

Seçim bildirgelerinde: kalkınma temelinde ortaya koyulan gelişme, eğitim ve öğretim alanında yenilikçi sistem, yerel yönetimler ve kamu kurumlarında yeni reformlar (yerel yönetimlerin güçlendirilmesi), çevre koruması ve sürdürülebilir ülke, emeklilik ve çalışma şartlarında düzenleme, asgari ücretin ve işsizlik maaşının artırılması, sağlık sektöründe düzenlemeler ve doktor ücretlerinde artış, sosyal yardımlar ve kişi başı gelirin artırılması, çocuk yardımları ve çalışma saatlerinde düzenleme, cumhurbaşkanlığı seçimlerinin halk tarafından yapılması, işyerlerinde fırsat eşitliği ve kadınların maaşlarının erkeklerle aynı düzeyde olması, pazar rekabeti, bağımsız ve tarafsız medya düzeni, fikir özgürlüğü, kültür ve sanat faaliyetlerinde ücretsiz kullanım, siyasette temsil eşitliği, ortak bir Avrupa ordusu ve

⁶ Momentum, <https://momentum.hu/momentum-hungary-new-political-generation/>

⁷ Ayrıca bakınız, <https://www.ulusam.com/macaristandan-yukselen-bir-ses-jobbik-hareketi-ve-gabor-vona/>

istihbarat sağlanması, yeni yapılanmış dış işleri vizyonu ve Rus propagandasının sonlandırılması vaatlerinde bulunmuşlardır.⁸

Resim 5: 2014 ve 2018 Ulusal Meclis Seçim Sonuçları, MM: Momentum Mozgalom

İlk seçimlerinde 5 milyon seçmenden 175,229 oy alan Momentum Hareketi, en yüksek oy oranına sahip 6. parti olmayı başarmıştır.⁹ MSZP ve Jobbik gibi muhalefet partilerinin olduğu bir konumda alınan oy büyük bir başarıyı ortaya koymuştur.

2019 Avrupa Parlamentosu Seçimleri

Hungary 21 seats

National party	2019 Vote	2019 Seats
Fidesz + Christian Democratic People's Party*	52.1%	13
Democratic Coalition	16.3%	4
Momentum	9.9%	2
Hungarian Socialist Party + Dialogue for Hungary*	6.7%	1
Jobbik	6.4%	1
Our Homeland	3.3%	0
Hungarian Two-Tailed Dog Party	2.6%	0
Politics Can Be Different	2.2%	0
Other parties	0.4%	0

Resim 6: 2019 Avrupa Parlamentosu Seçim Sonuçları

2018 yılında girdikleri ilk seçimlerinde aldıkları %3.1 oy oranını bu seçimlerde üç katından daha fazla oy oranına çıkarmayı başaran Momentum böylece Avrupa Parlamentosu'nda 2 üye ile temsil edilmeye başlamıştır. %9.93 gibi yüksek bir oy alarak partiler arasında da 3

⁸ Momentum, <https://program.momentum.hu/>

⁹ Election Resources, <http://electionresources.org/hu/assembly.php?election=2018>

basamak yukarı çıkarak 3. sıraya kadar yükselmiştir. Anna Júlia Donáth ve Katalin Cseh, bu seçimlerle beraber Momentum adına seçilen iki üye olmuştur.

Avrupa Parlamentosu seçimlerinde, temel vurgu noktaları partilerinin kuruluş felsefesinde var olan Avrupalılık vurgusu üzerine oluşmuştur. Bunları belirli başlıklarda öne çıkaran bir seçim stratejisi ortaya koyulmuştur. Gençlik, enerji, ticaret, güvenlik, Orta Avrupa'nın güçlendirilmesi, birlik ve beraberlik, eşitlik konuları gibi temel söylemler üzerinde durmuşlardır. Özellikle mülteci konusundaki tavırları, popülist hükümetlerin doğrultusunda Avrupa'nın büyük hatalar yaptığı yönünde olmuştur. Mülteciler konusunda 3 ayaklı bir politikayı hedeflemektedirler: İlk olarak Macaristan ve diğer Avrupa devletlerinin güvenliğinin sağlanması, ikinci olarak mültecilerin haklarının korunması ve son olarak da kolektif bir eylem planı oluşturulması gerektiğine vurgu yapmışlardır.¹⁰

2018 seçimlerine göre oy oranında yaşadığı yükselişle 3.488.423 oyun 344,512'sini alarak bir önceki seçimlerde 6. en yüksek oyu alan partiyken bu seçimlerde 3. parti konumuna gelmeyi başarmıştır. Bu da kendisinden ilerleyen seçimlerde, beklentiyi artıran önemli bir etken olmuştur

2019 Yerel Seçimleri: Budapeşte'de "İmamoğlu Modeli"

2019 Avrupa seçimlerinin ardından ekim ayında gerçekleşen yerel seçimlerde, Momentum Hareketi başkent, başkent'in ilçeleri ve diğer şehirlerde, muhalefet partileriyle beraber ortak adaylar koyarak seçimlere girmişlerdir. Budapeşte seçimleri için partilerin ortak adayını belirlemek için ön seçim yöntemi kullanılmıştır. Ön seçimlerde Momentum Hareketi, Gábor Kerpel-Fronius aday olarak belirlemiş ancak MSZP ve Párbeszéd adayları olan ve yapılan belediye seçimlerini de kazanan Gergely Karácsony aday olarak belirlenmiştir.¹¹ Momentum, bu seçimler için Budapeşte 2.0 adlı bir seçim programını ortaya koyarak 3 hedef belirlemiştir: İlk olarak şehir içi ulaşım mesafelerinin kısaltılarak canlı bir şehir oluşturmak, ikinci olarak her yıl yurtdışında yaşayan 20 bin Macar'ın şehre dönmesini hedefleyen imkanlar oluşturmak ve son olarak da barınma giderlerinin çok yüksek olması insanların yaşam kalitesini azalttığı görüşünde olduklarından ev imkanlarının artırılması ve fiyatların düşürülmesini amaçlamışlardır.¹²

¹⁰ Momentum, <https://momentum.hu/wp-content/uploads/2019/03/Ne-adjuk-a-j%C3%B6v%C5%91nket-Momentum-EP-Program.pdf>

¹¹ Momentum, <https://budapest.momentum.hu/elovalasztas-2019/>

¹² Momentum, <https://budapest.momentum.hu/>

Bu seçimlerde, Budapeşte bölgesindeki 23 başkanlığın 14'ünde muhalefet bloğu ya da muhalefetin destek verdiği adaylar kazanmıştır. Budapeşte dışındaki şehirlerde ise 23 belediye başkanlığının 10'unda yine muhalefet adayları veya muhalefet destekli gruplar kazanmıştır.¹³ Gazeteci Sezin Öney'in izlenimlerinde, muhalefetin başarılı bir seçim dönemi geçirmesinin en önemli nedeni olarak ortak çalışmasının bir sonucu olduğu ve bunun daha önce çok fazla gerçekleştirilemediğinden dolayı Fidezs karşısında başarısız sonuçlar ortaya çıkmıştır.¹⁴

Yerel seçimler özelinde en önemli sonuç Budapeşte seçimlerinde ortaya çıkmıştır. 2010'dan beri belediyeyi yöneten Fidezs ve onun adayı István Tarlós, bu seçimlerde karşılarında oluşturulan muhalefet bloğu karşısında mağlubiyetle ayrılmışlardır. İktidar bloğunu oluşturan Fidezs ve KDNP, 306 608 oy ile %44.10'luk bir oranda kalırken Momentum, DK, MSZP, Párbeszéd ve LMP'nin oluşturduğu muhalefet bloğu ise 353 593 oy ile %50.86'lik bir oranla seçimi kazanmıştır. Bu süreçte bazı siyasi partilerde muhalefeti doğrudan desteklemeseler bile aday çıkarmayarak katkıda bulunmuşlardır. Bunların başında da Jobbik gelmektedir.¹⁵

Budapeşte seçimlerinde, Türkiye yerel seçimleri önemli bir yer edinmiştir. Bunun başlıca sebepleri arasında Türkiye'de muhalefet partilerinin ortak adaylar üzerinde seçimlere girerek büyükşehirlerde iktidar bloğuna kaybettirmesi, Macaristan açısından da bir örnek teşkil etmektedir. Türkiye'de, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nı kazanan Ekrem İmamoğlu ile Budapeşte Belediye Başkan Adayı Gergely Karácsony, İstanbul'da bir araya gelerek seçimler üzerine bir açıklamada bulunmuş ve kendilerine örnek olduğundan bahsetmiştir. "Sizin belediye başkanlığını kazanmanız Macar halkında, Budapeşte'de büyük etki yarattı. İstanbul'daki değişim Budapeşte için de ümit kaynağı oldu. İstanbul'da ciddi bir değişim imkanı varsa Budapeşte için de değişim imkanı var."¹⁶ bunun yanında vurgulanan "sevginin dili" kavramı da İmamoğlu'nun seçim çalışmasındaki stratejisinin, örnek teşkil ettiğini ortaya koymaktadır.¹⁷

¹³ Portfolio, <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20191014/szavazott-az-orszag-nagy-valtozasokat-hozott-az-onkormanyzati-valasztas-403753>

¹⁴ Medyascope, <https://soundcloud.com/medyascope/tv/macaristandaki-yerel-secimleri-gazeteci-sezin-oney-medyascope-icin-degerlendirdi>

¹⁵ Valasztas, <https://www.valasztas.hu/helyi-onkormanyzati-valasztasok-2019>

¹⁶ Sputnik, <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201908281040030445-budapeste-belediye-baskan-adayindan-imamogluna-bize-umit-kaynagi-oldunuz/>

¹⁷ Twitter, https://twitter.com/imamoglu_int/status/1166994218570657798

Resim 7: Gergely Karácsony'nin Ekrem İmamoğlu Ziyareti

İstanbul seçimleri ve Budapeşte seçimleri arasındaki kampanya söylemlerinin ve süreçlerinin benzerlikleri önemlidir. İstanbul'da farklı siyasi söylemlere sahip CHP ve İYİ Parti'nin bir araya gelerek ortaya koydukları anlayışın benzerini Momentum, MZSP, Párbeszéd ve LMP'de de görmekteyiz. Bunun yanından doğrudan olmasa da aday çıkarmayarak yapılan desteklerde bir bakıma benzerlik göstermektedir. Bu açıdan İstanbul seçimlerinde elde edilen başarılı strateji, Macaristan'da da etkili olmuştur. "İmamoğlu Modeli" olarak adlandırılabilir anlayış iktidar karşısında, farklı görüşlerden oluşan muhalefetin seçimlerde beklenilenden daha fazla bir etkiye sahip olabileceğini ortaya koymuştur.

3. András Fekete-Győr, Anna Júlia Donáth ve Katalin Cseh

Resim 8: Anna Júlia Donáth (solda), András Fekete-Győr (ortada), ve Katalin Cseh (sağda); 13 Ekim teşekkür paylaşımı

Momentum Hareketinde bahsedilmesi gereken en önemli isimlerin başında başkan András Fekete-Győr, Başkan yardımcısı ve AP Vekili Anna Júlia Donáth ile AP vekili Katalin Cseh gelmektedir. Başkan Győr, daha önceki dönemlerde Jobbik partisinin başında bulunan Gabor Vona'ya benzer tarzda "genç ve karizmatik lider" profili çizen birisi olarak görülmektedir. Győr, 2016 yılında Momentum Hareketinin başkanlığına seçilmiştir. O dönemden bu yana hem STK hem de parti oluşumu sonrasında görevine devam etmiştir. Özellikle olimpiyat başvurusunun iptal edilmesi ve AB yanlısı gösterilerde tanınırlığını artırmıştır.

Anna Júlia Donáth ve Katalin Cseh ise Momentum'un, Avrupa Parlamentosuna gönderdikleri vekillerdir. Katalin Cseh, Momentumun kurucuları arasında yer almasının yanında AP Seçimlerinde de Momentum'un birinci sıra adayı olarak yarışmıştır. Ayrıca Avrupa Parlamentosu'nda, Renew Europe grubunda başkan yardımcılığı görevinde bulunmaktadır. Anna Júlia Donáth ise 2016 yılından beri Momentum Hareketi içerisinde yer almaktadır. 2018'den beri de Momentum'un başkan yardımcılığı görevini üstlenmiştir. Momentum içerisinde LGBT ve göçmen sorunlarıyla ilgilenmektedir. Sosyolog olarak göç ve azınlık alanında çalışmıştır. Bunu da kendi siyaset söylemlerinde görmek mümkündür.

Anna Júlia Donáth @donath_anna · 24 Haz

"We're starting a new page in #Istanbul. On this page there will be #justice, #equality, #love. Today 16m Istanbulis refreshed our belief in #democracy. We've shown other countries who try to go down the road we were choosing that it's no road at all"

Erdogan suffers biggest defeat since AKP foundation
euractiv.com

Anna Júlia Donáth @donath_anna · 24 Haz

says @ekrem_imamoglu whose triumph brings #hope to us all!

#Orban's road is no road either. It's a highway to the periphery of the EU.

That's why in October's local election, we intend to send him a similar message as Istanbul sent to his friend #Erdogan!

#Teşekkürlerİstanbul

“Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu¹⁸” heyetinde de yer alan Anna Júlia Donáth, Tekrarlanan İstanbul seçimleri sonucunda Ekrem İmamoğlu’nu tebrik etmiş ve ekim seçimlerinde, Macaristan içinde benzer bir durumun olacağını söylemiştir. Özellikle “Eşitlik, Adelet ve Sevgi” vurgusu yapması, Budapeşte ve İstanbul seçimlerinde muhalefetin temel söylemlerini ortaya koymaktadır.

Sonuç

2015 yılında dernek olarak ortaya çıkan Momentum Hareketi, çeşitli eylem ve etkinliklerle kısa zamanda çok önemli bir desteği arkasına almayı başarmıştır. 2015-2017 arasındaki dönemdeki mücadele ile gelen desteği, siyasi sürece entegre edebilmek için 2017’de partileşme sürecini tamamlamışlardır.

2017 yılında parti olarak faaliyetlerine başlayan Momentum, kendisi açısından ilk büyük sınavına 2018 Ulusal Meclis seçimlerinde ortaya koymuştur. %3.1 oranında alınan oy ile 3 senelik hareketin ilk parti seçimlerinde önemli bir başarıyı ortaya koymuştur. Ulusla Meclis seçimlerinde %5 barajına takılmasına rağmen kendisine olan destek ve ilgi giderek devam etmiştir. Bunun önemli bir göstergesi de 2019’da yapılan iki seçimde ortaya koyulmuş oldu. İlk olarak Avrupa Parlamentosu seçimlerinde, 2018’e göre 3 katından fazla oy alarak %9.93 oy oranı ile 3. parti konumuna geldi ve Avrupa Parlamentosuna Anna Júlia Donáth ve Katalin Cseh’i göndermeyi başarmıştır. Bu seçimler ile yükselen grafikleri ve yaklaşan yerel seçimler öncesinde, muhalefet ile ortak aday üzerinde bir strateji izleyerek Budapeşte başta olmak üzere iktidarda bulunan Fidezs karşısında birleşmeye gitmişlerdir. Bu birleşme kendileri ve diğer muhalefet adına önemli bir başarının başlangıç noktası olmuştur. İstanbul seçimlerinde Ekrem İmamoğlu’nun seçim stratejisi ile Budapeşte’de ortaya koyulan anlayışların benzerlik göstermesi önemli bir noktayı ortaya koymuştur. Farklı siyasal söylemlerde bulunan partilerin iktidar bloğu karşısında başarılı olabileceğini göstermişlerdir.

Momentum Hareketi, Macaristan açısından gençlerin söylemleri üzerinde oturan ve teknoloji ile arası iyi olan genç kuşağı etkileyebilen bir konumda bulunarak Macar siyasetinde önemli bir örnek olarak karşımızda bulunmaktadır¹⁹. Özellikle, farklı söylemlerdeki kesimleri ortak amaçlar etrafında birleşebileceğini ortaya koyması çok önemli bir sonucu ortaya çıkarmıştır.

¹⁸ European Parliament, <http://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-tr/home>

¹⁹ Ayrıca bakınız, Momentum Youtube hesabı, <https://www.youtube.com/channel/UCFyfoQmQSAImujW8aLKRLPw>

Kaynaklar

Budapest Business Journal, https://bbj.hu/politics/thousands-participate-in-pro-eu-anti-russia-march_132256

Economist, <https://www.economist.com/europe/2017/06/24/a-new-hungarian-liberal-party-challenges-the-autocratic-viktor-orban>

Election Resources, <http://electionresources.org/hu/assembly.php?election=2018>

Euractiv, <https://www.euractiv.com/section/freedom-of-thought/news/pro-eu-hungarians-rally-against-russian-influence/>

Euronews, <https://www.euronews.com/2017/08/28/momentum-movement-how-hungary-s-youth-is-rising-up-against-russian-influence>

European Parliament, <http://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-tr/home>

Medyascope, <https://soundcloud.com/medyascope/macaristandaki-yerel-secimleri-gazeteci-sezin-oney-medyascope-icin-degerlendirdi>

Momentum, <https://momentum.hu/momentum-hungary-new-political-generation/>

Momentum, <https://program.momentum.hu/>

Momentum, <https://momentum.hu/wp-content/uploads/2019/03/Ne-adjuk-a-j%C3%B6v%C5%91nk-et-Momentum-EP-Program.pdf>

Momentum, <https://budapest.momentum.hu/elovalasztas-2019/>

Momentum, <https://budapest.momentum.hu/>

Portfolio, <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20191014/szavazott-az-oroszag-nagy-valtozasokat-hozott-az-onkormanyzati-valasztas-403753>

Sputnik, <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201908281040030445-budapeste-belediye-baskan-adayindan-imamogluna-bize-umit-kaynagi-oldunuz/>

Twitter, https://twitter.com/imamoglu_int/status/1166994218570657798

Valasztas, <https://www.valasztas.hu/helyi-onkormanyzati-valasztasok-2019>

Görsel Kaynaklar

Resim 1, https://upload.wikimedia.org/wikipedia/hu/c/c7/Momentum_Mozgalom_log%C3%B3ja.png

Resim 2, https://hungarytoday.hu/wp-content/uploads/2018/01/momentum_og_image.png

Resim 3, https://www.lokal.hu/2019-10-eltunt-500-millio-miatt-nyomoznak-a-momentumnal/?utm_source=hirstart&utm_medium=link

Resim 4, https://bbj.hu/politics/thousands-participate-in-pro-eu-anti-russia-march_132256

Resim 5, <https://www.politico.eu/europe-poll-of-polls/hungary/>

Resim 6, <https://www.bloomberg.com/graphics/2019-european-parliament-elections/>

Resim 7, <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201908281040030445-budapeste-belediye-baskan-adayindan-imamogluna-bize-umit-kaynagi-oldunuz/>

Resim 8, <https://www.facebook.com/momentum.mozgalom/photos/a.808033096005174/1466124913529319/>

Resim 9, https://twitter.com/donath_anna/status/1143139495124111360

